

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א

פרשת וישלח

ט"ז כסלו תשע"ט

948

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

4:22 | 4:07 | 4:16 | 4:02

הדלקת נרות

5:18 | 5:14 | 5:16 | 5:15

מוצאי שבת

5:54 | 5:52 | 5:53 | 5:53

רבינו תם

משכיל לדוד

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

שמירה מהתבוללות - עם לבדד ישכון

ידעו כולם מהי תורה, כמו שכתוב 'ויהי ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד' (זכריה יד, ט).

עד היום הגויים מנסים לפתות ולגרות את עם ישראל על ידי החומריות וכל מיני תענוגות והבלי העולם הזה, על מנת לערבבם עימם, אך המסר הוא ברור, עם ישראל ישמור על מעלתו הנשגבה של "עם סגולה" ולא משנה אם יבואו כנגדם ברמאות כמו לבן, או ברשעות כמו עשו. וזו הייתה כוונת יעקב אבינו בהתגרותו בעשו, הוא רצה להזהיר את אומות העולם בעתיד בפרט, ואת בני ישראל בכלל. והאזהרה היא שאפילו אם אומות העולם יצאו איתם למלחמה בכלי נשק, או בדרך תחבולה של השפעה כתרבות אדום ויוון, עם ישראל יישאר איתן ויצבי מול הרעה בזכות התורה שבידו.

על האדם ללמוד מיוסף הצדיק כיצד להגן על עצמו מהשפעת הגויים. כאשר הגיע מחנה עשו לקראת מחנה יעקב כתוב "ואחר ניגש יוסף ורחל וישתחוו" (בראשית לג, ז), ואמרו חז"ל שיוסף עמד לפני רחל בכדי להסתירה מעיני אותו רשע (ב"ר עה, י), ולמדנו ממעשה זה שני לימודים.

האחד, שיתבונן האדם לראות שיוסף הצדיק לא חשב מה יועיל מעשהו שהרי עשו יכול היה לפנות לצדדים על מנת לראותה, ויתכן גם שהיה קטן יותר בגובהו מאמו והיאך יסתירה. אלא שידע יוסף שהעיקר הוא שלאדם תהיה מחשבה טובה לרצון ה', ויפעל את כל מה שבכוחו ובאפשרותו לפעול למענה, ואל לו לאדם לחשב חשבונות בהסתפקו כיצד יועיל מעשהו ומה יאמרו הגויים. ואדרבה, צעדו שנראה לכאורה לשווא, הוא זה שיועיל לו ויהיה הסיבה לסייעתא דשמיא, שה' יבוא לעזרתו. ואפשר שכוונת יוסף להגן על רחל אמו, היא זו שבאמת שמרה עליה מהשפעת מבטו הטמא של עשו.

ולכן, אל יתפתה האדם לומר מה תועיל עבודת ה' בסביבה טמאה כפריז וכדומה, בודאי שזהו מעשה שטן, אלא על האדם לעשות ככל יכולתו, ואם ילמד בבית המדרש אזי תורתו תגן עליו מהשפעת הרחוב, כיעקב אבינו שאמר לעשו אחיו - עם לבן גרתי ותר"ג מצוות שמרתי ואחר עד עתה, כלומר, אפילו שהתארחתי אצל לבן הרשע, נשארתי בצדקי עד עתה.

ושנית יש ללמוד שיוסף הצדיק התכונן והקדים לראות מהו הדבר העלול להוות להם מכשול בעבודת ה', ונעמד לפני אמו לשמרה עוד קודם בואו של עשו ולא המתין לשעת הצרה, אלא כבר מבעוד מועד פתר את הבעיה. וזה גם המסר לכלל ישראל, שיתכוננו להגן על נשמתם מכל סכנה רוחנית העלולה לבוא עליהם לכל אורך הגלות, ולעמוד איתן מול אומות העולם וממול תרבותם, ורק בדרך זו יצילו בגלותם מול אומות העולם ויעמדו בצדקותם בהצלת נשמתם. וזהו המסר שיוסף הנחיל לדורות, שעמד איתן לשמור על נשמתו שהיא בחינת אמו רחל, וניצב מול עשו הרשע לבל יפריע לנשמתו הקדושה.

"ויצו אותם לאמר כה תאמרון לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה" (בראשית לב, ה)

דרשו חז"ל (הובא ברש"י) פסוק זה שיעקב שולח לעשו את קורות חייו ומספר לו שעם לבן גר ותר"ג מצוות שמר. ומוסיף ואומר יעקב לעשו "ויהי לי שור וחמור", ופירש רש"י שרמו לו שיש לו בנים - יוסף ויששכר, שהאחד סמל הצדקות והשני סמל התורה. ודבר זה תמוה, דהרי עשו היה רשע וכפר בכל דבר רוחני, כמו שנאמר "ויבז עשו את הבורה" (בראשית כה, לד), ואם כן מה אכפת לו מהקשיים הרוחניים של יעקב ומצורת התגברותו עליהם, ומה תועלת ראה יעקב בסיפורו זה.

ואדרבה, נראה שהיה עדיף שיעקב יקיים בעצמו שב ואל תעשה, כי תגובתו של עשו לסיפורי יעקב הייתה מיידית, שבא להילחם כנגדו מפני שהבין זאת כרצון להתגרות בו ולהזכיר לו את חטאיו לעומת צדקותו של יעקב, ועוד שבשומעו שיש ליעקב כסף לרוב - חמד אותו. ולכאורה נראים פני הדברים שיעקב אבינו הוא שגרר על עצמו את כל הרעה הזאת.

ונראה לברר בעמקות העניין, יעקב רצה לשגר מסר לא רק לעשו אלא גם לכל אומות העולם, שהם בבחינת לבן ועשו. ותוכן המסר הוא שידעו הגויים שכלל ישראל בשלמותו לעולם ישתמר מהתבוללות והתערבות בהם, אף על פי שבני ישראל יגורו בתוכם ממש במשך הגלות הארוכה, ומוכרח הוא שיתקיים בם מה שנאמר "עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב" (במדבר כג, ט). עם ישראל שואב כוח אדיר זה על ידי לימוד וקיום התורה הקדושה, שלעולם לא ירצו להחליפה בשום דבר אחר שבעולם, אפילו שהם יהיו רק מעטים כנגד כל אנשי העולם המרובים.

בשביל מסר זה, פרט יעקב אבינו לעשו את כל קורותיו שגר עם לבן בקרבה של ממש ועם זאת נשאר שלם בתורתו ובנשמתו. ועוד סיפר לו - "ויהי לי שור וחמור", רצונו לרמוז לו שלא רק שיבדלו מהם, אלא יהיו בהם אפילו חכמים וגאונים בתורה, כמו יוסף הצדיק ויששכר.

מאיך גיסא היה זה גם מסר לכלל ישראל, שבזמן שיצאו לגלות לא יטעמו טעם מנוחה. ועוד, שכאשר יראו אותם הגויים חיים על פי התורה הקדושה, מיד יצאו כנגדם למלחמה, כדוגמת עשו הרשע שמיד כששמע שיעקב עדיין שומר ומקיים תר"ג מצוות, בא עם ארבע מאות איש להילחם בו, ששנאתו וקנאתו הייתה על הצדיקים שאינם רוצים להתבולל בין הגויים. וזהו דרך אומות העולם, שהתורה אינה בהישג ידם ולכן אינם יכולים לשאת ולסבול אותה, שהרי היא מחייבת אותם לחיות באופן עליוני על הבמה.

כיוצא בזה כתוב על בלק שבא להתגרות בעם ישראל, אף על פי שהם ישבו בשלווה ובטח ונאסר עליהם להילחם במואב, אך עם כל זאת שר את בלעם הרשע לקללם ולהשמידם מן העולם, כמו שנאמר "וירא בלק בן צפור את כל אשר עשה ישראל לאמור" (במדבר כב, ב) וזוהי ממש שנאת חינום. ועל עם ישראל ליטול מכך מוסר שאין שלוח לבני ישראל בעולם הזה.

נאמר "עד כי יבוא שילה" (בראשית מט, י), ומשמע שכאשר יבוא משיח צדקנו אזי "ותשקוט הארץ", מכיוון שבזמן ההוא

הילולא דצדיקיא

טז - רבי שאול ידידיה טאוב האדמו"ר ממודז'ץ

יז - רבי יוסף יוזל הורביץ

יח - רבי ברוך ממזיבז

יט - רבי דב בער המגיד ממעזריטש

כ - רבי צבי פסח פרנק

כא - רבי רפאל ברדוגו

כב - רבי אליעזר אשכנזי בעל 'מעשי ה'

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

לחיצת היד שהצילה

אחד מתומכי הישיבה בליאון, ר' רחמים אלבו הי"ו הינו יהודי חשוב ויקר העומד לימין הישיבה ומסייע לה בכל עת. כאשר התארחתי בביתו באחד מחגי הפסח - נהג בי ר' אלבו בכבוד מלכים ממש, ובהזדמנות זו סיפר לי את סיפורו כיצד הגיע להכיר אותי.

וכה היה סיפורו:

"אחי היקר גבריאל הי"ו זכה להכיר את כבוד הרב שנתיים לפני שאני זכיתי לכך. מאז היכרותו של אחי עמך, הוא החל לשדל אותי לבוא להכיר את הרב בעצמי, וכשראה שאינני מזדרז לכך, הוא לא הפסיק לשכנע אותי שוב ושוב שאבוא לקבל את ברכתך בזכות אבותיך הקדושים.

האמת היא שהסיבה לכך שנמנעתי מלפגוש את כבוד הרב הייתה שחשתי שמא תשפיע עלי לשוב בתשובה ותדרוש ממני לקיים מצוות. וכאשר סירבתי לבוא לפניך - חשתי עצמי מוגן מההשפעה שלך.

באחת השנים, כאשר נערכה הילולת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א במרוקו, הייתי במקום של ההילולא מתוקף תפקידי כראש צוות הביטחון שנתן שרותי אבטחה לאירוע.

כשאחי גבריאל הי"ו שמע שאני נמצא בקרבת מקום לכבוד הרב - הוא לחץ עלי להיכנס אליך ולהתברך על ידך. בתחילה, חשבתי שוב לסרב מתוך הרגשה שלא חסר לי דבר ועל כן איני זקוק לברכות הרבנים, אבל במחשבה שנייה החלטתי לעשות כפי שאחי

מצוה עליי, ונכנסתי פנימה.

בתוך אולם קבלת הקהל ראיתי אותך מחלק לציבור האנשים כוסיות יי"ש 'לחיים'.

ניגשתי אליך ולחצתי את ידך, אולם אתה - משום מה אחזת את ידי בכוח רב וחזקת את אחיזתך בה עוד ועוד, עד שהאצבעות שלי נהפכו אדומות וסימן בולט נותר לי מאחיזה זו. יסלח לי הרב, אך בשובי הביתה לא הפסקתי ללגלג באוזני אשתי על הרב שפגשתי ועל התנהגותו המוזרה, שבמקום ללחוץ את ידי בנימוס - בחר להחזיק בה בעוצמה רבה עד שזמן ארוך נשאר בה סימן מהלחיצה.

בבוקר שלמחרת פניתי כהרגלי לחדר האמבטיה להתגלח. לא שמתי לב לכך שידיי היו רטובות וכשאחזתי במכונת הגילוח החשמלית הרגשתי פתאום זרם חשמל שעובר בתוך ידי. מכונת הגילוח התפוצצה וגרמה לקצר חשמלי, אך למרבה הפלא זרם החשמל המבהיל שהחל לזרום בגופי - נעצר במקום הסימן שנתתי בי מלחיצת ידו של הרב ביום שלפני, ולא המשך לזרום הלאה אל תוך גופי. כך ניצלתי מההתחשמלות, וחיי ניצלו ממוות בטוח.

לאחר אירוע זה ברכתי 'ברכת הגומל' ברוב עם. הבנתי שאין אלו דברים בעלמא, אלא היה זה איתות משמים עבורי לכך שעלי לשוב בתשובה. ולמעשה, לחיצת ידו של הרב היא שהצילה את חיי, על כן שבתי אליך בשנית והתקרבתי אליך עוד ועוד, עד שזכיתי לקבל על עצמי עול תורה ומצוות.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע: "חזון עובדיה" (עובדיה א) ויש מבני אשכנז שמפטירין "ועמי תלואים" (הושע א)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על שנאתו המתמדת של עשו ליעקב, כפי המתואר בהרחבה בפרשתנו כאשר עשו בא עם ארבע מאות איש בכדי להרע ליעקב.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

דברים המעוררים מדנים

עלינו לדעת עוד, שאיסור רכילות נקרא אפילו לא אמר בפני הנוגע לו. כגון, האומר בפני חברו, כך וכך שמעתי על ראובן, שהיה אומר על שמעון, כי דברים כאלו גורמים, אם נשמעו איש מפי איש, לעורר מדנים בין ראובן האומר ובין פלוני הנאמר עליו.

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

מידת ההסתפקות במועט

"כי חנני א-להים וכי יש לי כל" (בראשית לג, יא)

חז"ל מאריכים על החיסרון שבהליכה בחיי המותרות שמקורו ביצר התאוותני ובחוסר ההסתפקות במועט. השאיפה היא בוודאי להסתפק בהכרחי "לחם לאכול ובגד ללבוש" כפשוטו ממש, החל מ"פת במלח תאכל" וכלה ב"לא ניתנה תורה לאוכלי המן", דרך "כל מי שיש לו פת בסלו ואומר מה אוכל למחר הרי זה מקטנה אמנה", מלאים חז"ל באמירות חותכות במעלת ההסתפקות במועט.

יעקב אבינו מפרט בתפלתו את ייעודיהם של הלחם והבגד. הוא מדגיש כי רצונו ב"לחם לאכול ובגד ללבוש". זאת למרות שהדברים נשמעים כפשוטים ומיותרים. שהרי למה מבקש אדם לחם, אם לא כדי לאכול? ומה יעשה עוד בבגד, אם לא ילבש אותו?

אך מסתבר שיש אנשים הצורכים את הבגד לצרכים שמעבר ללבישה הפשוטה והמקובלת. הם צריכים בגדי פאר שונים, בגוונים שונים ובדוגמאות שונות. הם לא מסתפקים בחלקם וצריכים כל מה שענים ראתה. וזו אינה מידתו של יעקב. שכן, הוא מבקש כי יקבל מאכלים רק כדי סיפוקו ממש ותו לא. די לו בכמות שתספיק לו לאכילתו והוא לא מחפש לאגור עוד ועוד. למלא את אסמיו. ולא רק זאת, גם כאשר הוא מבקש כדי סיפוקו, די לו מהמאכל הפשוט ביותר, לחם. שכן, אם יש לו לחם, הוא יכול לאכול ולשבו. ואם יש לו בגד, הוא יכול להתלבש, ובזאת די לו.

פת במלח ומים במשורה

בספר תולדות חייו של הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זיע"א, אביו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, מסופר שלאחר נישואיו של רבי משה אהרן זיע"א, העניות משלה בכיפה בביתו. אנשים כמעט ולא הכירוהו, כך שלא נתנו לו כלל מעות ולא היה לו ממה להתקיים.

כשלעצמו הסתפק רבי משה אהרן זיע"א במעט שבמועט, העוני והמחסור היו מנת חלקו כפי שסיפרה הרבנית פינטו שתחי' לאורך ימים טובים, (שהיא עצמה גדלה בבית של עשירים והיתה רגילה לחיי עושר) שבשנה הראשונה לאחר נישואיהם הם חיו ממש חיי עניות, עד שכמעט ולא היה להם לחם לאכול ובגד ללבוש. ורק לאחר מאמצים מרובים הצליחה הרבנית להביא מזון להשקית את רעבונם.

אך חיי המחסור והעוני לא הפריעו לו כלל מעבודת הקודש, רבי משה אהרן זיע"א המשיך בלימוד התורה כמימים ימימה ועסק בתורה מתוך צער ועוני, כמאמר חז"ל "כך היא זכרה של תורה: פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה", והתקיים בו הבטחת חז"ל: "אשריך בעולם הזה וטוב לך בעולם הבא"!

במה דברינו אמורים?

רבינו ה'חפץ חיים' מזהה את התכונה האנושית שההסתפקות במועט תבוא לידי ביטוי גם ברוחניות ובלימוד תורה, ועל כך הוא מזהיר ('תורת הבית פרק י'): "יש אנשים שטועים הן לעניין יראת ה' ומתעצלים לפתוח ספרי מוסר, וחושבים בנפשם: די לי במה שאני יודע מכבר, שהקב"ה ברא אותי והוא מחייני ומפרנסני לי ולביתי... והן לעניין לימוד התורה, הוא איש 'מסתפק במועט'..."

"אבל באמת לא כן הוא, שכמו שבענייני הכסף טבע האדם שאין מסתפק במה שיש לו, וטבעו להוסיף תמיד עליהם, כמו שאמר הכתוב: "אוהב כסף לא ישבע

כסף", כן הוא בענייני יראת השי"ת, לא יעמוד האדם במדרגה אחת,

וצריך להתבונן תמיד ברוממותו ותהילתו יתברך, כדי שתתוסף לו יראת השי"ת, וכן בידיעת התורה".

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מי יכול לזכות לתורה וגדולה גם יחד?

"ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סכת על כן

קרא שם המקום סכות" (בראשית לג, יז).

זקני הצדיק רבי יאשיהו פינטו זיע"א מבאר באריכות פסוק זה בספרו "כסף מזוקק" והוא ע"ה אומר שיעקב אבינו שהיה בחיר האבות, תמונתו היתה חקוקה תחת כסא הכבוד (ב"ר עה, ג), וכן יעקב אבינו לא מת כדרך בני האדם, שהרי לא מצינו בתורה לשון מיתה בפסוקים העוסקים בפטירת יעקב אבינו, ורק נכתב "ויאסף אל עמיו" (תענית ה, ב). אם כן, יעקב אבינו נותר לחיות ולהחיות את כל הדורות הבאים אחריו. ויעקב אבינו רצה ללמד לבניו שהעולם הזה הוא רק מעבר לקראת העולם הבא.

סוכה הינה דירה זמנית, אותה האדם בונה לעצמו לתקופה קצרה, עד אשר יגיע למקום קבע - ושם יבנה את ביתו.

יעקב אבינו רצה לחדד את המסר הזה לבניו, שאף העולם הזה הוא זמני וארעי לקראת עולם של קבע - הוא עולם הבא, עד כאן דבריו הקדושים.

וחשבתי להוסיף את דברי החפץ חיים, שהאדם בעולם הזה משול לתייר, האורז את מטלטליו המועטים במזוודה קטנה, וקופץ ממקום למקום. ובודאי שאותו תייר אינו אורז את כל רכושו ולוקח אותו עימו לכל מקום שהוא הולך, היות וימיו בכל מקום אליו הוא מגיע הם מועטים, ותכף עליו לקום ולעזוב. וכן הדבר אצלנו - שאנו זמניים בזה העולם, והעולם הזה הוא כפרוזדור בפני העולם הבא.

ומדוע היה כל כך חשוב ליעקב אבינו להעביר מסר זה לבניו?

נראה לבאר, שמשום שיעקב אמר לעשו שהוא מבורך גם בתורה וגם ברכוש, אזי השבטים יכולים לטעות ולחשוב שלתורה ולממון יש אפשרות לדור בכפיפה אחת, אך למעשה, רק מי שעושה מהתורה עיקר ומהממון טפל, בו התורה יכולה להתקיים בו. ואף כאשר יעקב אומר לעשו - "ויהי לי שור וחמור" כוונתו לשני בניו - יוסף ויששכר, המשולים לשור וחמור.

טבע העולם הוא, שלא די לבני האדם ברכוש שיש להם, אלא תמיד חשים הם עצמם עניים בפני השאיפות הגשמיות שלהם, שכאשר יש לאדם מנה הוא רוצה מאתיים (קה"ר א, לב). והיות וכך, אדם שאינו מעצים את התורה ומצוותיה, מוצא את עצמו כל ימיו בריצה אחר הכסף והחומריות, משום שלעולם הכסף אינו מביא תחושה של שובע. יעקב אבינו, אומר לבניו, שרק מי שמחשיב את העולם הזה לסוכה, דהיינו, למקום זמני וארעי, יכולים להתקיים בו תורה וגדולה יחדיו.

פניני הפרשה

מדוע מלאכים ממש

"וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום" (בראשית לב, ד) מי הם המלאכים ששלח יעקב לעשיו? רש"י הקדוש מבאר במקום "מלאכים ממש". וביאור הדברים כמובא בספר 'חומת אש' על פי דברי המשנה באבות (א, ז) "הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע".

ההרחקה שעליה מדברים חז"ל חשובה לכל אחד, כי אפילו האדם המושלם ביותר, בהיותו שרוי במחיצתו של רשע, סופו ללמוד מדרכיו הרעים. ולפיכך, חושש היה יעקב לשלוח בני אדם אל עשו, פן יושפעו ממנו לרעה, ולכן שלח אליו מלאכים ממש. וזהו שאמר הכתוב:

"וישלח יעקב מלאכים" - ולא בני אדם, משום "אל עשו אחיו" שהוא אדם רשע. ו"ארצה שעיר שדה אדום", גם המקום הוא מושחת. בשליחות כזו, אין לסמוך אלא על מלאכים לבד.

מנה אחת אפים

"ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו" (בראשית לב, ט)

אם נתבונן נמצא שתיבת 'והכהו' היא נקראת ישר והפוך.

ורמז גדול יש בזה, כפי שמובא בספר 'דעת חכמים', שכל מכה ומכה שהגויים מכים את עם ישראל הקדושים, אותה מכה עתידה לחזור עליהם ולהכותם בו.

העולם מלא דמיונות

"ורוח תשימו בין עדר ובין עדר" (בראשית לב, יז)

המטרה העיקרית של המרווח שעליו שמר יעקב, כפי שמבאר רש"י, היתה בכדי להשביע עינו של אותו רשע, על ריבוי הדורות...

ומכאן דרש רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל, יסוד גדול בעבודת השי"ת:

כי הנה בואו ונראה מה בעצם השביע את עינו של אותו רשע?

כלום! אוויר, רווח!

וכך בדיוק הם כל תאוות העולם הזה, כולם הם רק דמיון כאילו יש לו ממשות, ובאמת כלום אין בו...

לפי זה ניתן להבין אפשר להסביר את העניין שמניחים יד על העיניים בקריאת שמע, למען נדע כי רק האמונה בה' היא אמיתית, וכל מה שאתה רואה בעיניך הוא מציאות זמנית ולא ממשית. משהו כעין רוח ואוויר המטעה את האדם.

מבעד לשמות האלופים

ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל". (בראשית לו, לא) ובאמת מה ענין לנו מי היו המלכים של אדום שהתורה הקדושה טורחת לפרט את שמות אלופיהם?

והאמת היא, כותב רבי יעקב כולי זצ"ל, בספרו 'מעם לועז' - "שפרשה זו היא מעולפת סודות התורה, וכל האידרא רבא של הזוהר הקדוש שאנו קוראים בליל שבועות, כל דבריו מיוסדים על פסוקי הפרשה הזאת. ולכן אף על פי שבעונות אין אנו מבינים כלום, אנו צריכים לפחות לקרוא הדברים, שבדאי מקבלת הנפש נחת רוח, שהיא מבינה הכל. ואל יעלה בדעתכם שהם דברי ימי עולם, ח"ו. שאין הבדל בין פרשה זו ובין עשרת הדברות, שהכל אחד".

ובמקום אחר הוא כותב:

"ודעו שרבי שמעון בר יוחאי, אמר שלש מאות סודות בפרשה זו ולא גילה אותם לשום אדם אלא לרבי אלעזר בנו. ומכאן אנו לומדים שכל דיבור מן התורה מלא סודות וחכמות עמוקות שאין מוחנו סובל".

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

זכור לטוב

"הוא השיב את גבול ישראל וגו' כדבר ה' וגו' אשר דבר ביד עבדו יונה בן אמתי וגו' כי ראה ה' את עני ישראל מורה מאד ואפס עצור ואפס עזוב וגו' וישיעם ביד ירבעם בן יואש". וכי מה טיבו של ירבעם בן יואש שהוא השיב את גבול ישראל, והלא היה עובד עבודת אלילים? אלא משום שלא קבל לשון הרע על עמוס, שנאמר (עמוס ז) "וישלח אמציה כהן בית אל אל ירבעם מלך ישראל לאמר קשר עליך עמוס בקרב בית ישראל לא תוכל הארץ להכיל את כל דבריו כי כה אמר עמוס בחרב ימות ירבעם" וגו', מיד גער בו ירבעם באמציה והוציאו בניזפיה, ואמר לו ח"ו לא נתנבא אותו הצדיק כך ואם נתנבא כך לא מדעתו הוא מתנבא כך אלא מן השמים נאמר לו שיתנבא כך.

באותה שעה אמר הקב"ה; אף על פי שהדור ההוא עבדו עבודת אלילים, וגם ראש הדור עובד עבודת אלילים, אפילו הכי הארץ אשר אמרתי לאברהם וליצחק וליעקב לתת לזרעם אתננה בידו של זה, לכך נאמר "הוא השיב את גבול ישראל" וגו'.

מכאן אמרו; מגלגלין זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב. וכן במדה הזאת הוא נוהג בכל ישראל בכל מקומות מושבותם ובכל העכו"ם וכל משפחות האדמה.

נתעטף ועמד בתפלה לפני הקב"ה, שנאמר (שם ל"ד) "וימהר משה ויקד ארצה וישתחו ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך אדני ילך נא אדני בקרבנו כי עם קשה ערף הוא וסלחת לעווננו ולחטאתינו ונחלתנו".

דבר אחר; אילו נאמר טובי ולא כל טובי, הייתי אומר אין כאן ימות בן דוד, וכשהוא אומר כל טובי יש כאן ימות בן דוד שיבא במהרה בימינו אמן סלה.

וכן במדת הטוב, כשאדם עושה מצוה קנסו עליו טובה עד ארבעה דורות. ותדע לך שכן הוא שנאמר (מלכים ב, י) "ויאמר ה' אל יהוא יען אשר הטיבות לעשות הישר בעיני וגו' בני רבעים ישבו לך על כסא ישראל".

אמרו עליו על יהוא בן נמשי שהוא היה ירא שמים ולא הלך אחר עגלי זהב שעשה ירבעם בן נבט, אלא אחר כך כיון שבא לידי גדולה ומלכות אז קלקל מעשיו. וכשבא יהואחז בנו והלך אחריו, אם היה עושה תשובה אז נקרא צדיק וטוב לו, אבל כיון שלא עשה תשובה אז נקרא רשע וטוב לו.

וכיוצא בדבר אתה אומר, אמרו עליו על ירבעם בן יואש שהוא היה בן אדם שהיה נוהג כבוד בנביאים, לכן אותן העמים מה שלא מסר הקב"ה ביד יהושע בן נון ולא ביד דוד מלך ישראל - מסר הקב"ה ביד ירבעם בן יואש, שנאמר (שם י"ד)

אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה; משה, אין אתה יכול לעמוד על כל מדותי, אלא הרניני מודיעך מקצת מדותי; כשאני רואה בני אדם אף על פי שאין בהם תהילה ושבח של תורה ומעשים טובים לא במעשה ידיהן ולא במעשה אבותיהן אלא רק בשביל שהן עומדין ומודין ומברכין ומשבחים ומרביין תחנונים לפני, אני נזקק להם וכופל להם מזונותיהן, שנאמר (תהלים ק"ב) "פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם", וכתוב (שמות ל"ג) "ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך", טובי לא נאמר אלא כל טובי - אלו הן שלש עשרה מדות, שנאמר (שם ל"ד) "ה' ה' אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת נוצר חסד לאלפים נושא עון ופשע וחטאה ונקה", דהא נאמר כאן "וקראתי בשם ה' לפניך" (שם ל"ג), ונאמר להלן (שם ל"ד) "ויקרא בשם ה' ויעבר ה' על פניו ויקרא ה' ה' אל רחום וחנון" וגו'.

כיון שראה משה שמדתו של הקב"ה של חסד ושל רחמנות הוא, מיד

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

יהודי אחד בא להתפלל ליד קברו של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, וכשביקש להתחיל באמירת פרקי התהילים מישש בבגדיו ובכליו ולא מצא את משקפי הקריאה שלו.

הדבר גרם לו צער רב מכיוון שללא המשקפיים הוא לא היה מסוגל לקרוא, וכיצד יאמר כאן במקום הקדוש את פרקי התהילים שביקש להתפלל!?

ככל שהתקרב אל הציון הקדוש, צערו הלך וגבר. אולם בהגיעו אל הקבר עצמו, הוא הרגיש כאילו התהילים היו נקראים בפיו בעל פה, מאליהם, מבלי שיצטרך להסתכל בתוך הספר.

ושבו מעשה ביהודי אחר, שנתעוור בשתי עיניו רח"ל, ולא היה יכול ללמוד ולהתפלל כראוי. הוא ביקש מבני ביתו שיובילו אותו לציון הקדוש של רבי חיים פינטו זיע"א, מפני שעז היה רצונו להתחנן ולבקש בזכות הצדיק שישבו אליו מאור עיניו ככל האדם.

בהגיעו אל הציון הקדוש, הוא בכה בדמעות שליש וביקש שמאור עיניו ישוב אליו כבראשונה, בזכותו של הצדיק.

ואכן לשמחתו הרבה תפילתו עשתה פרי. כאשר הוא קם למחרת בבוקר משנתו, הרגיש כי הוא רואה בשתי עיניו, כאחד האדם. וכל זאת בזכות הצדיק זיע"א. זכותו תגן עלינו. אמן.